

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ПО КАТЕРЕНЕ И АЛПИНИЗЪМ ПРЕЗ 2023 г.

Настоящият отчет за 2023 г. е последен за настоящия състав на управителния съвет, избран на 19.06.2020 г. Съгласно Устава на БФКА мандатът на управителния съвет е със срок 4 години и през 2024 г. ще има избор за нов състав на УС.

I. Спортна дейност

1. Ледено катерене

Държавното първенство през 2023 г. се проведе на Висулките над х. Скакавица, където бяха излъчени шампиони в дисциплините трудност и скорост. За поредна година при мъжете и двете титли бяха спечелени от Минчо Петков, който е от „златното“ поколение състезатели в този спорт, които донесоха редица престижни отличия от световни първенства и купи в този спорт само допреди 10 години. За съжаление връзката между това поколение в леденото катерене новите изглежда напълно прекъсната и много трудно ще се възстанови. Интересът към леденото катерене не е намалал, но за подготовка за състезания на високо ниво няма интерес. Трябва да отбележим обаче, че липсата на подходяща инфраструктура – ледена кула или подходяща за Dry Tooling катерене играе своята роля за липсата на подготовка на състезатели на високо ниво.

Още едно състезание се проведе през 2023 г. - Dry Tooling катерене за купа „НСА“, където имаше 30 участници.

2. Ски-алпинизъм

И през 2023 г. националният отбор беше с единствен състезател - Никола Калистрин при мъжете. Най-добро класиране през сезона постигна с 36-то място в дисциплината скоростно изкачване на световното първенство. Участието му в олимпийската дисциплина - спринта не беше толкова успешно, като най-доброто класиране беше 42-ро място на СК в Тромсьо, Норвегия. В другата олимпийска дисциплина – смесена щафета България нямаше участие през сезона поради липса на подготвена състезателка. Надяваме се руската състезателка Екатерина Осичкина, която подкрепихме за получаване на българско гражданство, да успее да се състезава за България през следващия сезон.

Още една състезателка взе участие в международно състезание – Ивона Михайлова в категорията „мастърс 40+“, където постигна две 3-ти места. Всички участия и класирания може да видите ТУК.

През април в Закопане, Полша се проведе международен лагер по ски-алпинизъм за подрастващи състезатели, който се провежда с подкрепата на Международния олимпийски комитет. Двама млади атлети от България – Марина Анастасова и Тома Буров, и двамата от клуб „Тренелариум“, София взеха участие, а с тях беше треньорът Цветомир Георгиев. Тези лагери са една много полезна инициатива, в която младите състезатели имат възможност да обменят опит със свои връстници, да тренират заедно, да научат нови неща. Надяваме се, че участниците, които подкрепихме за участие ще останат в този спорт и занапред.

През 2023 г. в ски-алпинизма у нас се проведеха 7 състезания. Традиционното състезание на

Боровец през декември, което е и държавно първенство в дисциплината скоростно изкачване беше отменено поради липса на сняг и се проведе по време на друго утвърдило се в последните години състезание – Витоша зимен фест. Държавните първенства в останалите 3 дисциплини на ски-алпинизма се проведоха: спринт – на Витоша, индивидуално – на Картала, отборно – на Малъвица. Още 3 състезания бяха проведени в този спорт – купа „АТК / Траб“ – скоростно изкачване на Черни връх с организатор САК „Академик“, София, купа „Сърнена гора“ на Белемекен с организатор ски-клуба към ТД „Сърнена гора“, Стара Загора, и купа „Николай Проев – Пройката“, в която участниците за поредна година са над 100. Въпреки, че у нас има значителен интерес към ски-алпинизма във всичките му форми, а в състезанията участието в различните групи е между 25 и 110 човека, няма интерес към практикуване на спорта на високо ниво. Както при леденото катерене, така и в ски-алпинизма има отстъпление в развитието на този спорт у нас. Докато преди 7-8 години имаше няколко състезатели, които имаха интерес към подготовка на високо ниво и участие в международни състезания, в последните години само Никола Калистрин е с такива амбиции. Вярно е, че в България условията за подготовка са далеч от тези в алпийските страни например, както и екипировката и спорта като цяло са доста скъпи. Тревожно е, че в нито един клуб не се водят организирани тренировъчни занимания по ски-алпинизъм, а у нас няма и един треньор в този спорт. Развитието на спорта на високо ниво на практика е в застой, а това е жалко, защото се изпуска възможността България да се бори за квоти за участие на ЗОИ през 2026 г., където ски-алпинизмът ще бъде коронован с 3 комплекта медали – спринт за мъже и жени, и смесена щафета. Очертава се олимпийското присъствие на спорта да продължи и на ЗОИ през 2030 г., когато домакин ще бъде Франция – една от водещите нации в ски-алпинизма.

3. Спортно катерене

Международен спортен календар

За тримата ни най-добри състезатели в този спорт 2023 г. мина под знака на голямата стратегическа цел – класиране сред 48-те състезатели в дисциплината боулдър&трудност, които ще имат право да се състезават през 2024 г. за оставащите 10 квоти за участие в ОИ в Париж. Това беше и причина за участието им във всичките 12 световни купи през сезона. Въпреки, че участията бяха с променлив успех, в крайна сметка целта беше постигната от Александра Тоткова и Николай Русев, които се наредиха сред 48-те квалификанти през 2024 г. Третият участник – Слав Киров остана на 3 места от влизане в квалификацията. Много добро представяне в отделните кръгове направи Николай Русев, на световната купа - боулдър в САЩ постигна най-доброто си класиране при мъжете в тази дисциплина, заемайки 15-то място, а на следващата световна купа в Прага зае 21-во място. Слав Киров също записа най-доброто си класиране на световна купа при мъжете в боулдъра – 29-то място. Александра Тоткова успя да се класира на полуфинал на 3 световни купи – трудност, като постигна най-добро класиране 20-то място. Олимпийските квоти в боулдър&трудност в спортното катерене са разпределни (по 20 за мъже и жени):

1. Медалистите от комбинацията на СП 2023 г. - 3 квоти;
2. Победителите от континенталните квалификации на 5-те континента през 2023 г. – 5 квоти;
3. Квота за домакините – 1 квота;
4. Universality Place – 1 квота;
5. Квалификационен турнир (2 кръга) с 48 състезатели през 2024 г. - 10 квоти.

И тримата ни най-добри състезатели са още в юношеска възраст, но се състезават и при мъже и жени. Участието на Слав Киров в трите големи състезания за юноши през 2023 г. - световното и двете европейски първенства допълнително натовари и без това сгъстения му състезателен

график. Но това му даде и възможност да запише най-добрите класирания за 2023 г. сред нашите млади спортисти.

В началото на август се проведе световното първенство за мъже и жени, където освен тримата състезатели, които се бореха за квалификация за ОИ, участие взе и Боян Киров. За съжаление представянето на нашите спортисти беше под очакваното, на практика само Слав Киров се класира в първата половина на ранглистата, постигайки 55-то и 59-то място съответно в трудността и боулдъра.

През юни в Краков, Полша се проведе Европейски игри. Това е мулти спортно събитие, което се провежда през четири години и се организират от Европейския олимпийски комитет. Над 20 спорта и стотици си дадоха среща в 10-те дни на проявата, като за някои спортове това беше европейско първенство, за други – квалификация за ОИ през 2023 г. България имаше спечелени квоти в 2 дисциплини при мъже и 1 при жените. Поради наситения международен календар на тримата ни най-добри спортисти не успяха да вземат участие. България беше представена от Юлия Керемдиева и Матей Мицев, които се класираха 13-ти съответно в трудност и боулдър.

Другото световно първенство за годината – за юноши и девойки се проведе в края на август. Състезанието премина под знака на странните условия, осигурени от домакините, а именно – стени на открито, без добро покритие отгоре, изложени пряко на атмосферните условия. Дъждът и влажното време направиха участието в дисциплината боулдър истинско предизвикателство, което предизвика протести и апели от много отбори, но нямаше какво да се направи – програмата трябваше да се спазва, а в нея нямаше предвидени допълнителни дни за случай като този – с дъжд и лошо време. Като цяло даваме много добра оценка и на тримата състезатели за представянето в дисциплината трудност, където и тримата се класираха за полуфинала, а Слав Киров – на финал. Слав постигна еднакъв резултат – 18+ с още 4 състезатели, при което резултатът от полуфинала реши подреждането от 2-ро до 6-то място, а Слав зае 4-то място. Валисия Мей и Боян Киров преодоляха квалификацията и на полуфинала заеха съответно 9-то и 16-то място. Втората дисциплина, в която участваха нашите състезатели – боулдъра по принцип е по-силната дисциплина и на тримата, и съответно имахме по-високи очаквания към резултатите и класирането им. Но състезателите ни се озоваха в ситуация и условия напълно непознати и неизпробвани от тях, а именно – катерене по стени и хватки в най-добрия случай влажни, а повечето време – мокри. Това се отрази и на резултатите им, единствен Слав Киров успя да се класира за полуфинал, където зае 12-то място.

Европейските първенства за юноши и девойки се проведеха на две места. В началото на юни в Дуисбург, Германия се проведе боулдър и скорост. Най-добро представяне постигнаха Слав Киров при юношите U20 и Боян Киров при юноши U18, заемайки 4-то място в групите си. Две състезателки от отбора успяха да се класират на полуфинал – Валисия Мей при девойки U18 и Петра Барова - U16, където заеха съответно 16-то и 22-ро място. Европейското първенство – трудност се проведе през септември в Хелзинки. И там България имаше двама финалисти. Валисия Мей постигна най-доброто си класиране на състезание от такъв ранг, заемайки 5-то място при девойките U18, а Слав Киров е на 7-мо място в неговата група. Боян Киров се класира за полуфинала, където остана на 20-то място. След приключване на двете европейски първенства беше направена ранглиста в комбинацията боулдър&трудност, където Слав Киров и Боян Киров са 3-ти в техните възрастови групи, а Валисия Мей е 7-ма при девойките U18.

В трите европейски купи за юноши и девойки в дисциплината боулдър отново най-добро представяне имаше Боян Киров в групата U18, постигайки две 4-ти и едно 11-то място. Трима

състезатели успяха да влязат на полуфинала на състезанието в Каунас, Литва – в групата U16 Петра Барова и Денис Бечев са съответно 12-ти и 11-ти, а Валисия Мей – 13-та при девойки U18. В дисциплината трудност имаше участие само на една европейска купа, където Валисия Мей и Димитър Димитров не успяха да преодолеят квалификацията за първите 24.

Всички участия и класирания може да видите [ТУК](#)

Традиционно в последните години сред носителите на Годишните награди на БФКА има поне двама представители на спортното катерене. През 2023 г. Слав Киров и Николай Русев заслужиха приза с постиженията си в състезанията по катерене.

През годината у нас в ДСК се проведеха състезания както следва:
мъже и жени – 3 състезания с 4 дисциплини, всичките държавни първенства;
юноши и девойки 6-7 гр. - 5 състезания и 7 дисциплини;
юноши и девойки 5 гр. – 6 състезания и 8 дисциплини;
деца 4 гр. - 10 състезания и 16 дисциплини;
деца 1-3 гр. - 9 състезания и 14 отделни дисциплини.

Тези цифри са показателни за тенденцията у нас да се провеждат състезания предимно за деца, където групите са неофициални, а за съжаление няма и много международни състезания. Разбира се, всеки клуб преценява в кои възрасти и дисциплини има възможност и желание да провежда състезания, но смятаме, че за всички ще е полезно да има повече състезания за мъже и жени. В тях на практика взимат участие и юношите и девойките, с изключение на 5-та група в боулдъра.

Много позитивна е друга тенденция – на все по-голям брой участници в състезанията по спортно катерене. Ето как се променя участието в последните 4 години (с уточнението, че 2020 г. беше годината с рестрикции заради Ковид-19)

Година	Без картотека	С картотека	Всичко
2020	48	145	193
2021	22	244	266
2022	48	244	292
2023	100	319	419

Тук трябва да се отбележи, че болшинството от некартотекираните участници идва от ДП скално катерене – 33-ма, има и чуждестранни участници в състезанията, има идеца, които са участвали само в 1 състезание и са решили да не се картотекират. Увеличеният брой участници в състезанията изправят организаторите на проявите пред нови предизвикателства -необходимост от по-голям капацитет на инфраструктурата, по-добра организация, повече обучени съдии и технически лица.

През ноември се проведе поредна онлайн среща на клубовете, развиващи спортно катерене, в която се обсъдиха промени в Правилника за провеждане на състезания по спортно катерене, календара за 2024 г. и други неща в областта на катеренето. Тези онлайн срещи се очертават като полезни събития, даващи възможност на клубовете да се дискутират проблеми, които срещат в развитието на спорта. Това беше втора онлайн среща след проведеният през 2022 г. също онлайн семинар за съдии по спортно катерене под ръководството на Иван Данчев, който завърши курса за международни съдии и е активен съдия в международните състезания. Идеята е всяка година

да има такива срещи и семинари, за да може заедно да решаваме проблемите в катеренето, а съдиите – да се усъвършенстват в областта на състезанията по катерене.

Алпинизъм

През 2023 г. се проведеха три организирани алпиниади – традиционната Ботева алпиниада в началото на май, алпиниада „Малъвица“ през юли, организирана от АК „Железник“, Стара Загора и за втори път – неАлпиниада, в която споделянето на опит за и по време на мултипич и традиционно катерене, организирана от КЕС „Вратица“, Враца. И трите алпиниади се очертават традиционни, ще се проведат и през следващата година, като както и през 2023 г. ще бъдат финансово подпомогнати от БФКА.

През 2023 г. БФКА подпогна проекта на Станислав Атанасови и Росен Аначков за свободно преминаване на “Camilotto Pellisier” 8a/a+ на Северната стена на Чима Гранде ди Лаваредо. След успешното изкачване двамата алпинисти се нарешиха сред носителите на Годишните награди на БФКА за 2023 г.

II. Екипиране на катерачни маршрути

През 2023 г. БФКА подпомогна с материали - клинове и лепила проекти за екипиране на катерачни обекти в различни обекти в страната – Басарбово - Русе, Югово - Родопи, Яворец, Тетевен - Заслона, Рибарица - Пещерата, Комунари и Уч-Кая - Варна, Дълбоки дол - Сливен. Катерачната среща - ДП скално катерене за втори път се проведе на Брезе, където над 60 катерачи пробваха новите маршрути, създадени за срещата.

III. Общо събрание, Управителен съвет.

Ежегодното общо събрание на федерацията, на което бяха приети отчетите за 2022 г. и утвърден бюджета за 2023 г. се проведе през февруари. Спорни правила на Министерството на младежта и спорта наложи ранното провеждане на ОС. По програмата за развитие на спортните клубове ММС за 2023 г. беше даден срок до края на февруари за утвърждаване от ОС на класирането на клубовете за 2022 г. Докато БФКА успя в този срок да изготви годишните отчети за 2022 г., за да може да бъдат утвърдени на това ранно ОС, други федерации трябваше да проведат две ОС. За съжаление тази тенденция се задълбочи през 2024 г., когато срокът за приемане на класирането на клубовете, утвърден от ММС вече беше 12-ти януари. Това налага през 2024 г. да проведем 2 ОС, защото няма възможност за изготвяне на годишните отчети до 12-ти януари.

Управителният съвет е провел през 2023 г. 10 заседания, част от които онлайн, което се утвърди като удобен начин за повечето членове. Управителният съвет регулярно вземаше необходимите решения.

Управителният съвет беше избран на 19.06.2020 г. с единадесет членове в състава си. През 2022 г. двама членове – Иван Геров и Тихомир Димитров напуснаха по свое желание управителния съвет, след което общото събрание реши УС да остане с девет членове, с който състав приключва мандата си: председател на УС - Петко Тотев, зам. председател – Николай Петков, членове – Васил Киров, Дойчин Боянов, Дора Маринова, Калин Гърбов, Никола Недялков, Снежана Михайлова, Станимир Желязков.

IV. Клубове

БФКА започна 2023 год. с 30 клубове – членове на сдружението. През годината отпаднаха от членство четири клуба – СК „Климбо“, София, АК “Вихрен”, гр. София, КПП „Вертикал“, Пловдив и СК „Монтис“, Стара Загора. Беше приет нов клуб – СК „Катерачен ели-Т“, София В края на годината федерацията има 27 клуба – членове, от които един е почетен - Клуб на ветераните „Мальовица“, гр. Пловдив.

По Програмата за развитие на спортните клубове за 2023 г. на Министерството на младежта и спорта шест клуба – членове на БФКА получиха субсидия в размер на 100 хил.лв. Увеличението беше с 20 хил.лв. от предходната година. Над 2/3 от тази субсидия отива в двата най-големи клуба – КА „НСА“ и КСКЕС „Алтиус“, клубовете, на които продължаваме да дължим всички най-добри постижения в официални международни спортни състезания. За съжаление има тенденция за намаляване на клубовете, които получават субсидия по тази програма. Докато през 2021 г. са били 8, през 2022 г. са 7, а през 2023 г. - 6. Това се дължи и на обективни причини – клубът не отговаря на някои от критериите на ММС по програмата, така и на субективни – нежелание на клуба да кандидатства, въпреки че има право на субсидия от ММС.

По програмата на ММС „Децата и спортният клуб“ за подпомагане участието на деца в спортни прояви, КСКЕС „Алтиус“ спечели субсидия в размер на 5 хил.лв. Това позволи на клуба да организира състезание в дисциплината боулдър в началото на декември без децата да заплащат стартови такси. Това осигури рекордно участие в детско състезание за 1-4 гр. – 153 участници. Клубът кандидатства по тази програма и през 2024 г. За съжаление нито един от останалите клубове не пожела да кандидатства по тази програма, с която се подпомага финансово организиране и участие в детски спортни прояви. Няма кандидатства и по другите програми на ММС, подходящи за клубовете - „Спорт за децата в свободното време“ например, която е насочена към подпомагане участие на деца в организирана спортна дейност. Наясно сме, че административният капацитет на клубовете е малък, но в същото време във всеки проект има средства и за администриране, чрез които да се наемат хора за тази част от проекта.

V. Уеб сайт, социални мрежи и медийно отразяване

През годината на официалния сайт на федерацията има 77 публикации с общо 33 283 индивидуални преглеждания, което е ръст с над 7 000 гледания повече в сравнение с 2022 г. Фейсбук страницата на БФКА е с общо 3 636 харесвания и 3810 последователи. За 2023 г. е посетена 11 900 пъти, а съдържанието ѝ е достигнало до 19 400 читатели. Във фейсбук страницата на БФКА не ползваме платено достигане или друг платен начин за увеличаване на аудиторията, посещения на страница или публикации. За момента фейсбук е единствената социална мрежа, в която БФКА има профил. Надяваме се това да се промени, макар че е свързано с увеличаване на административния капацитет на федерацията, за което на този етап трудно се осигуряват средства.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ПЕТКО ТОТЕВ/